

Силабус курсу Комунікації у сфері публічних фінансів

Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма: Митна справа

Рік навчання: I
Семестр: II
Кількість кредитів: 5. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д.е.н., доц. **Малиняк Богдан Степанович**

Контактна інформація

b.malyniak@wunu.edu.ua +308673529792

Опис дисципліни

Практико орієнтований курс «Комунікації у сфері публічних фінансів» призначений для ознайомлення студентів з основними складовими комунікації між органами державного управління, місцевого самоврядування та громадськістю у сфері публічних фінансів, новітніми трендами та технологіями. За результатами навчання студенти матимуть змогу розуміти, як відбувається ефективна комунікація у сфері публічних фінансів, яким чином участь громадськості у бюджетному процесі та відкритий доступ до інформації про публічні фінанси впливають на управлінські рішення та громадську активність.

Студенти вмітимуть застосовувати сучасні практики та пошукові техніки для роботи з інформаційними джерелами, використовувати універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси, сучасні веб-застосунки для аналітичної роботи, отримання відповідних цифрових аналітичних навичок, підготовки інформаційних матеріалів про формування та використання бюджетних коштів для комунікування органів державного управління й місцевого самоврядування з громадськістю. У процесі вивчення курсу студенти матимуть змогу набути практичних навиків участі у бюджетному процесі, розроблення ефективних комунікаційних практик для органів державного управління та місцевого самоврядування у сфері публічних фінансів.

Аудиторія дисципліни

Дисципліна «Комунікації у сфері публічних фінансів» може бути впроваджена для усіх освітніх програм спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1			
Концептуальні засади комунікацій влади та громадськості у сфері публічних фінансів			
4 / 1	Громадянин як головний суб'єкт публічних фінансів: теоретичне пояснення	Використовувати фундаментальні закономірності суспільних фінансів в управлінні комунікаціями між органами державного управління та місцевого самоврядування та громадськістю. Розуміти, як відбувається сучасна комунікація у сфері суспільних фінансів, яким чином відкритий доступ до інформації про суспільні фінанси та участь громадськості у бюджетному процесі впливають на управлінські рішення та громадську активність.	Тести, питання
4 / 1	Основи комунікацій суспільства та влади	Знати основні закономірності та особливості комунікування у публічній сфері. Розуміти тенденції в організації комунікацій на сучасному етапі розвитку суспільних відносин. Розуміти роль ефективних комунікацій у сфері публічних фінансів як інструмент забезпечення сталого розвитку.	Тести, кейси
2 / 1	Нормативно-правове забезпечення участі громадськості в бюджетному процесі	Знати основні положення нормативно-правових актів щодо оприлюднення інформації про формування та використання суспільних фінансових ресурсів, участі громадськості у бюджетному процесі. Вміти застосовувати положення нормативно-правових актів в управлінні комунікаціями у сфері суспільних фінансів.	Тести, кейси
2 / 1	Особливості забезпечення комунікацій у сфері місцевих фінансів	Знати про основні складові комунікацій органів місцевого самоврядування та громадськості у сфері суспільних фінансів. Знати про процедуру проведення громадського обговорення проекту місцевого бюджету (бюджетних слухань), процедуру публічного звітування про результати використання коштів місцевих бюджетів. Вміти визначати основні	Питання, кейси

		компоненти комунікування органу місцевого самоврядування з громадськістю у локальних правових актах - бюджетному регламенті, положеннях про бюджетні слухання, публічне звітування про результати використання коштів місцевого бюджету.	
4 / 2	Зарубіжний досвід комунікацій у сфері публічних фінансів	Знати сучасні практики комунікацій органів публічного управління з населенням у сфері суспільних фінансів. Бути обізнаним про міжнародний рейтинг бюджетної прозорості Open budget та основними положеннями методології визначення індексу бюджетної прозорості. Вміти розробляти на основі кращого зарубіжного досвіду пропозиції щодо удосконалення комунікацій у сфері суспільних фінансів в Україні.	Тести, кейси, питання

Змістовний модуль 2
Технології комунікацій у публічних фінансах України

2 / 2	Державний веб-портал бюджету для громадян	Вміти шукати необхідну інформацію на державному веб-порталі бюджету для громадян. Вміти застосовувати отриману інформацію в дослідницьких цілях. Знати про джерела інформації для державного веб-порталу бюджету для громадян та механізм її консолідації на веб-порталі.	Тести, кейси, індивідуальне письмове завдання
4 / 2	Єдиний веб-портал використання публічних коштів та платформи Prozorro у забезпеченні комунікацій у сфері публічних фінансів	Знати про джерела інформації для веб-порталу використання публічних коштів та механізм її консолідації на веб-порталі. Вміти шукати необхідну інформацію на єдиному веб-порталі використання публічних коштів. Вміти використовувати отриману інформацію в дослідницьких цілях. Вміти здійснювати пошук інформації про публічні закупівлі. застосовувати отриману інформацію в дослідницьких цілях. Знати про джерела інформації для веб-порталу Prozorro та механізм її консолідації на веб-порталі.	Кейси, індивідуальне письмове завдання
2 / 2	Бюджет для громадян: правила розроблення та оприлюднення	Вміти розробляти бюджет для громадян на прикладі територіальної громади, в якій проживає студент.	Кейси, групове письмове завдання

4 / 2	Співучасть громадянської та влади у публічних фінансах	Знати про типові моделі учасницького бюджетування та сфери їхнього застосування. Володіти інформацією про цикл учасницького бюджетування. Вміти готувати проєкти на конкурс громадських проєктів. Вміти визначати основні компоненти учасницького бюджетування в локальних правових актах.	Кейси, групові практичні завдання
2 / 1	Організації громадянського суспільства та громадський контроль у публічних фінансах	Знати про функціональне призначення неурядових аналітичних центрів, організацію їх діяльності та місце в системі комунікацій органів державного управління, місцевого самоврядування з населенням у сфері суспільних фінансів. Вміти шукати інформацію неурядових аналітичних центрів про суспільні фінанси, застосовувати знайдену інформацію в дослідницькій діяльності.	Кейси, питання

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Комунікації у сфері публічних фінансів» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах – мах 4 оцінки	10 тестів по 5 балів за кожен тест	Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах – мах 4 оцінки	20 тестів по 5 балів за кожен тест	Оцінка визначається як середнє арифметичне за виконання завдань під час тренінгу	Оцінка за виконання завдання для самостійної роботи	

Форми і критерії оцінювання

При оцінюванні роботи студента при складанні форм контролю за кожен компонент виставляється оцінка у діапазоні 1-100 балів з наступною інтерпретацією:

Поточне опитування під час заняття:

90-100 балів – цілком володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань.

75-89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65-74 бали – загалом володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60-64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань

Тестування під час заняття:

5 тестів, правильна відповідь на кожен із яких оцінюється у 20 балів.

Самостійна робота:

90-100 балів – цілком володіє матеріалом, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст питань самостійної роботи.

75-89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні питань самостійної роботи не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65-74 бали – в цілому володіє матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60-64 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст питань самостійної роботи, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-59 балів – не володіє матеріалом, не розкриває зміст питань самостійної роботи.

Ректорська контрольна робота:

90-100 балів – цілком володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

75-89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65-74 балів – загалом володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60-65 балів – неповністю володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.

Тренінг:

90-100 балів – цілком володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань.

75-89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань.

65-74 бали – загалом володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань.

60-64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

1-59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

При оцінюванні робіт студентів при складанні форм контролю за кожен компонент виставляється оцінка у діапазоні 1-100 балів з наступною інтерпретацією.

За шкалою університету	За шкалою ECTS	За національною шкалою	Характеристика
90-100	A (відмінно)	зараховано (Відмінно)	студент володіє глибокими знаннями теоретичного матеріалу, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і грамотно будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок
85-89	B (дуже добре)	зараховано (Добре)	студент ґрунтовно засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається незначних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту, при відповіді на додаткові запитання або при аналізі практичного матеріалу
75-84	C (добре)		студент добре засвоїв теоретичний матеріал, переважно володіє аспектами з першоджерел і рекомендованої літератури, аргументовано викладає його, але дає неповні відповіді на запитання; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо основних проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу
65-74	D (задовільно)	зараховано (Задовільно)	студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або вказують на відсутність стабільних знань;

			відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю
60-64	Е (достатньо)		студент володіє поверховими знаннями теоретичного матеріалу навчальної дисципліни, слабо орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання переважно залишаються без відповіді; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє суттєві неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано (Незадовільно)	студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		студент практично не володіє навчальним матеріалом дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Обов'язковий повторний курс навчання по дисципліні

Рекомендовані джерела інформації

1. AlAjmi Kh., Deodoro J., Farias A., Iskender E. S., Mirestean A. T., Ravikumar R. Powering the Digital Economy. Opportunities and Risks of Artificial Intelligence in Finance. Washington, 2021. 35 p.
2. Arundel A., Bloch C., Ferguson B. Advancing innovation in the public sector: Aligning innovation measurement with policy goals. Research Policy. 2019. Vol. 48. P. 789–798.
3. Arundel, A., Bloch, C., Ferguson, B. Advancing innovation in the public sector. Research Policy 26 (2020) P. 657–668.
4. Cazenave E., Bellantoni A. Accessible and inclusive public communication: Panorama of practices from OECD countries. OECD Working Papers on Public Governance No. 54. 2022.
5. Code of Good Practice for Civil Participation in the Decision-Making Process. CONF/PLECODE1. Adopted by the Conference of INGO satits meeting on 1st October 2019. 17 p. URL: <https://www.osce.org/odihr/39400?download=true>.
6. Communication from the commission to the council. Fiscal policy guidance for 2024. European commission. Brussels, 8.3.2023.
7. Emerson S. Public Figures. Why communication and good interpersonal skills are essential for public finance staff. Government finance review. 2023. February. P. 45–47.
8. FY21. Financial report. Of the United States government. Washington, 17 February 2022.
9. Key performance indicators. Annual report. Centre des finances publiques. 2019. Paris, 64 p.
10. Key trends in implementing the fund's transparency policy. IMF, 2003. 17 p.
11. Local Government Benchmarking Framework. URL: <http://www.improvementservice.org.uk/benchmarking/list-of-indicators.html>.
12. Malyniak B. S., Martyniuk O. M., Kyrylenko O. P. Corruption an deficiency of public spending in states with various public management types. Economic Annals-XXI:

- Volume 178, Issue 7-8, Pages: 17-27, September 30, 2019.
<https://doi.org/10.21003/ea.V178-02>.
13. OECD Report on Public Communication. The Global Context and the Way Forward. 2021.
 14. Open Budget Survey 2019. URL: <https://www.internationalbudget.org/wp-content/uploads/open-budget-survey-report-2019.pdf>.
 15. The Open Budget Survey Data Explorer. URL: <https://www.internationalbudget.org/open-budget-survey/data-explorer>.
 16. Аналітичні інструменти Prozorro. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCJLHDTmKnLahDsAXvzT1UAw>.
 17. Базовий функціонал публічного модуля аналітики bi.prozorro.org. URL: https://www.youtube.com/watch?v=LT_IB7NBus0
 18. Бюджети для громадян 2021. URL: <http://probudget.org.ua/biblioteka/bdg/bdg-2021>.
 19. Вебінар «ГРОМАДСЬКА УЧАСТЬ: СЛОВАЧЧИНА, НОРВЕГІЯ, УКРАЇНА». URL: https://www.youtube.com/watch?v=_Wesj8IrZ3o.
 20. Вебінар: Робота з відкритими даними (місцеві бюджети). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Ge2ZeY72nTA>
 21. Гаєвая О., Перевалова Л., Гаряєва А. Витоки держави загального добробуту. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 9. С. 147–152.
 22. Говорухіна М. Стратегічна комунікація у громадських організаціях. К., 2019. 124 с. URL: https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/democratic_governance/strategic-communication-handbook.html.
 23. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua>.
 24. Донос Л., Плоский К. Впровадження та удосконалення Громадського бюджету – практичні рекомендації. К., 2019. 73 с. URL: http://pledgd.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/PB_Guide.pdf.
 25. Є-data: можливості та ефективний контроль за публічними фінансами. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+EDATA101+2021_T3/about.
 26. Єдиний веб-портал використання публічних коштів. URL: <https://spending.gov.ua/new>.
 27. Жибер Т. В., Тимченко О. М. Концептуалізація бюджетування в парадигмі інституціоналізму. Фінанси України. 2023. № 8. С. 113–128.
 28. Закон України «Про відкритість використання публічних коштів» від 11.02.2015 № 183-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19/print>.
 29. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17/print>.
 30. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19/print>.
 31. Зарембо К. Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. К.: Віхола, 2021. 224 с.
 32. Іваницька О. М. Фінансово-інституційні механізми забезпечення реалізації антикорупційної політики. Фінанси України. 2020. № 12. С. 7–20.
 33. Інструкція користувача Єдиного веб-порталу використання публічних коштів. URL: <https://confluence.spending.gov.ua/pages/viewpage.action?pageId=65547>
 34. Комунікаційна стратегія. Objectives, вибір каналів та розробка roadmap. Кейс Reface. URL: <https://youtu.be/0U6FMzPuhKE>.
 35. Криштопа І. І., Ніколенко Л. А. Звітування у розрізі країн: міжнародний досвід впровадження. Фінанси України. 2021. № 6. С. 29-39.

36. Кудряшов В. П. Застосування фіскальних правил у бюджетному плануванні. *Фінанси України*. 2020. № 6. С. 56-74.
37. Мазярчук В. М., Корнилюк А. В., Кравченко М. В. Бюджетна система: тенденції розвитку. Під ред. В. М. Мазярчука. Київ: «ФОП Лопатіна О. О.», 2019. 384 с.
38. Малиняк Б., Дешко А., Дурнева Т. Аналітичний звіт за результатами аналізу місцевих бюджетів в проекті «Бюджетний сканер». За ред. Богдана Малиняка. К.: ІСЕД, 2019. 64 с.
39. Малиняк Б. Дихотомія вдосконалення видатків державного бюджету: від забезпечення протистояння агресії РФ проти України до побудови модерної держави, інтегрованої у західну цивілізацію. *Світ фінансів*. 2022. Вип. 3(72). С. 25–41.
40. Малиняк Б. С. Бюджетне планування і пріоритети розвитку громад: інструменти гармонізації та проблеми їх застосування. *Фінанси України*. 2020. № 3. С. 79–96.
41. Малиняк Б., Кириленко О., Горин В., Дерлиця А. Екзогенні детермінанти публічних видатків у сучасному глобалізованому світі. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2021. Vol. 6, № 41. С. 572–581.
42. Марченко С. М. Стратегічне управління державними фінансами: євроінтеграційний курс, міжнародні тренди, національні особливості. *Фінанси України*. 2022. № 1. С. 7–26.
43. Наказ Міністерства фінансів України від 03.03.2020 № 94 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо механізмів участі громадськості у бюджетному процесі на місцевому рівні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0094201-20?fbclid=IwAR2YbKuZzmh1Xmt8aZUjzbWG4B9PHyqwLy8RMYAFeawB2obk9jzPaQ6xWNo#Text>.
44. Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2019 р. № 28 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо підготовки та затвердження Бюджетного регламенту проходження бюджетного процесу на місцевому рівні». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MF19043>.
45. Офіційний веб-портал публічних закупівель Prozorro. URL: <https://prozorro.gov.ua>.
46. Павлюк К. В., Бартош С. В. Сучасні підходи до бюджетної децентралізації. *Фінанси України*. 2023. № 3. С. 75–87.
47. Плєскач В. Л., Прокопенко Н. О. Інституційно-організаційне забезпечення середньострокового бюджетного планування в Україні. *Економіка України*. 2019. № 1. С. 47–59.
48. Реєстр проєктів МФО (міжнародної технічної допомоги). URL: <https://proifi.gov.ua/?p=index>
49. Ткачук Ю., Матвієнко А. Бюджет для громадян людською мовою. К., 2020. 44 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/14jOOz5SEaT3XLvUBYpvakrZ74a7j02Dz/view>.
50. У чому сенс комунікації влади та громади? URL: <https://youtu.be/TdA3UN7k0j4>.
51. Хабурський Л. Лекція «Ефективна комунікація».]. URL: <https://youtu.be/-0r6x9znKTK>.